

Omavalvontasuunnitelma Kuntoutus-,
koulutus- ja asuntosäätiö sr.,
Leväniemen toimintakeskus

Sisällys

Omavalvontasuunnitelma Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätiö sr., Leväniemen toimintakeskus	1
Lukijalle.....	3
1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot	3
1.1 Palveluntuottajan perustiedot.....	3
1.2 Palveluyksikön perustiedot	3
1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	4
1.4 Päiväys.....	7
2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako	7
3. Palveluyksikön omavalvonnan toteuttaminen ja menettelytavat	8
3.1 Palvelujen saatavuuden varmistaminen.....	8
3.2 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen	10
3.3 Palvelujen turvallisuuden ja laadun varmistaminen	12
3.4 Asukas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen	21
3.5 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asukkaan/potilaan aseman ja oikeuksien varmistaminen ..	23
4. Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen	28
4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely	28
4.2 Vakavien vaaratapahtumien tutkinta	30
4.3 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä	31
4.4 Kehittämistoimenpiteiden määrittely ja toimeenpano	31
5. Omavalvonnan seuranta ja raportointi.....	32
5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi	32
5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi	32
Liitteet	33

Lukijalle

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta astui voimaan 1.1.2024. Sen mukaan palveluntuottajan on valvottava oman ja alihankkijansa toiminnan laatua ja asianmukaisuutta sekä asukas- ja potilasturvallisuutta.

Kaikkien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunjärjestäjien sekä niiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien, jotka antavat palveluja useammassa kuin yhdessä palveluyksikössä, pitää laatia toiminnastaan omavalvontaohjelma.

Omavalvontasuunnitelman avulla varmistetaan toiminnan laatua, asianmukaisuutta ja turvallisuutta sekä seurataan asukas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyttä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira julkaisi 14.5.2024 määräyksen omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja seurannasta. Määräyksessä annetaan ohjeistusta suunnitelman sisällöstä.

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

- Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätö sr
- 0849386-6
- Heli Lavikainen, toimitusjohtaja, 040 670 9119, heli.lavikainen@levaniementoimintakeskus.fi

1.2 Palveluyksikön perustiedot

- Leväniemen toimintakeskus
- Leväniementie 17, 79860 Suuraho
- Palveluyksikön valvontalain 10 §:n 4 momentin mukaiset vastuuhenkilöt:

Mielenterveyskuntoutujien ympärivuorokautinen palveluasuminen: Heli Lavikainen 040 670 9119, heli.lavikainen@levaniementoimintakeskus.fi

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautinen palveluasuminen: Heli Lavikainen 040 670 9119, heli.lavikainen@levaniementoimintakeskus.fi

Mielenterveyskuntoutujien yhteisöllinen asuminen: Johanna Naakka 040 849 1880, johanna.naakka@levaniementoimintakeskus.fi

Vammaisten henkilöiden yhteisöllinen asuminen: Johanna Naakka 040 849 1880, johanna.naakka@levaniementoimintakeskus.fi

Mielenterveyskuntoutujien tukisuhdetoiminta sekä työ- ja päivätoiminta: Johanna Naakka 040 849 1880, johanna.naakka@levaniementoimintakeskus.fi

Vammaisten henkilöiden sosiaalityön ja -ohjauksen palvelut: Johanna Naakka 040 849 1880, johanna.naakka@levaniementoimintakeskus.fi

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätiö sr, Leväniemen toimintakeskus tuottaa sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaisia asumisenpalveluja, sekä työ ja päivätoimintaa vammaisille ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Asumisenpalvelut kattavat ympärivuorokautisen ja yhteisöllisen asumisen. Leväniemen toimintakeskuksen tarjoamat palvelut tuotetaan osoitteissa Leväniementie 17, 79860 Suuraho ja Toritie 1, 79810 Karvionkanava

Palveluiden toteuttamistavat yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti.

- Omahoitajan henkilökohtainen tuki ja ohjaus
 - Ohjaushenkilökunnan tarjoama keskustelutuki
 - Omien fysioterapeuttien palvelut; henkilökohtainen ohjaus, liikunta ym.
 - Ohjaus ja harjoittelu työ- ja päivätoiminnassa. Työ- ja päivätoiminta toteutetaan työpajalla Koskelossa ja asumisyksikön yhteydessä mm. tekstiili-, puu-, puutarha-, puhtaanpito-, keittiö- ja avustavat kiinteistönhuollon työt
 - Omat kurssit pienryhmille
 - Asiointimatkat
 - Erilaiset piirit / kerhot talon järjestämät (musiikki, kuvataide, kieli, vertaistuki, ruoanlaitto)
 - Osallistuminen kunnan, yhdistysten ja seurakuntien järjestämiin tilaisuuksiin talon ulkopuolella ja Leväniemessä
 - Vierailut kotipaikkakunnilla ja suhteiden ylläpito omaisiin ja ystäviin
 - Oma virkistysretki
 - Toiminnalliset ulkoilutapahtumat useita kertoja vuodessa. Mm. eläinvierailuja, liikuntaa, kädentaitoja ja luonnon havainnointia
 - Vuosittain tärkeän henkilön päivä ja ”Levis-festarit”, nämä ajoittuvat kesäkaudelle
 - Itsenäisyyspäivän tanssit ja Joulujuhla aterioineen
- Green Care -toiminta – Leväniemen ohjattu työ-, päivä- ja vapaa-ajan toiminta on saanut Green Care -hoiva laatumerkin 8/2019 ja siihen jatko 8/ 2022

Asukkaiden liikuntaan, ulkoiluun ja vapaa-aikaan liittyvä harrastaminen:

- Yksikkö sijaitsee luonnonkauniilla paikalla järven rannalla, jossa mahdollisuus itsenäiseen ulkoiluun, uintiin, veneilyyn (sovitusti) ja kalastamiseen ja hiihtoon talvella,
- Järjestettyä liikuntaa: peliaika kerran viikossa koulun liikuntasalissa, uimahallikäynnit, ratsastus, sekä kuntosalilla käynnit ym. sovitusti
- Jumphahetket pienryhmissä, oma kuntosali.

- Asukkaiden virkistykseksi järjestetään erilaisia retkiä ja käyntejä elokuvissa, tansseissa, teatterissa, konserteissa. Karaoketansseja järjestetään paikan päällä Leväniemessä säännöllisesti.

Ruokahuolto järjestetään alihankinta. Leväniemen toimintakuskuksella ruokapalveluita tuottaa Ripakukko oy 3571504–9, joka tarjoaa asukkaille asiakassuunnitelmassa sovitulla tavalla joko kokonaisena tai osittaisilla aterioilla. Ruokapalveluissa huomioidaan asukkaiden erityistarpeet kuten erityisruokavaliot ja ikäjakauma. Omassa rivitalohuoneistossa asuvien asukkaiden on mahdollista valmistaa ruokaa asunnoissaan yksilöllisesti omien edellytysten mukaan ja asukkaiden on mahdollista pitää välipala- ja ruokatarvikkeita omassa keittiössään. Aamiainen tarjoillaan ruokasalissa alkaen klo 7, lounas on tarjolla klo 10.30, päiväkahvit klo 14.00, päivällinen klo 15.30 ja iltapala alkaen klo 19.30.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa on aina henkilöstöä läsnä ja asukkaan on mahdollista saada tarvittaessa välipalaa myös varsinaisten ruoka-aikojen ulkopuolella. Aamiainen ympäri vuorokautisessa asumispalvelussa tarjotaan asukkaiden oman vuorokausirytmien mukaisesti. Asumisen ohjauksen henkilöstö huolehtii siitä, että huonosti kommunikoivat tai ei-aktiiviset asukkaat saavat iltapalan viimeisimpinä ja aamuisin mehua tms. heti herättyään, jotta paasto aika ei jää liian pitkäksi.

Terveydenhoito Asukkaiden suunhoitoa, kiireetöntä sairaanhoitoa, kiireellistä sairaanhoitoa ja äkillistä kuolemantapausta koskevat käytännöt: Henkilöstö on perehdytetty äkillisiin tilanteisiin. Vaara- ja läheltä piti-tilanteita ennakoita laaditun ohjeistuksen mukaan, tapahtumat kirjataan ja käsitellään. Henkilöstölle tarjotaan säännöllistä täydennyskoulutusta.

Yksikössä asukkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa Leväniemen oma psykiatri. Leväniemessä käy lääkäri joka toinen viikko, lääkäriä voidaan konsultoida muunakin aikana puhelimitse. Sairaanhoitajat vastaavat päivittäisestä asukkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta.

Puhtaanapito Henkilökunta on koulutettu ja perehdytetty yksikön puhtaanapidon ja pyykkihuollon toteuttamiseen ohjeiden ja standardien mukaisesti. Työohjeet ja sovitut käytännöt käydään läpi perehdytyksen yhteydessä. Puhtaanapidon lähiesihenkilö pitää tarvittaessa henkilöstölle ja asukkaille kurssin / perehdytyksen puhtaanapitoon liittyvistä käytännöistä.

Puhtaus- ja hygieniasuunnitelma ohjaa osaltaan hygieniatason varmistamista. Lisäksi työntekijät tuntevat vastuunsa infektioiden torjunnassa seuraavilla osa-alueilla; aseptinen työskentely, käsihygieniat sekä riskijätteiden lajittelu. Tartuntatautilanteissa noudatetaan paikallisia viranomaisohjeita. Puhtaanapidon henkilöstö huolehtii puhtaanapidosta sellaisten asukkaiden kodissa, jotka eivät itse kykene huolehtimaan puhtaanpidosta. Ohjaajat ja omahoitajat ohjaavat toimintakykyisiä asukkaita itse osallistumaan oman kotinsa puhtaanpitoon kykyjensä ja vointinsa mukaan toimintakyvyn ylläpitämiseksi tai uusien taitojen oppimiseksi.

Erikoistyöt (esim. ikkunat, lattiakaivot, siivoukset) kaikissa asunnoissa ja yksiköissä suorittaa puhtaanapidon henkilöstö. Puhtaanapidon henkilöstö huolehtii pyykinpesusta, jos asukas itse ei kykene ohjattunakaan osallistumaan pyykinpesuun. Omahoitaja auttaa asukasta pyykki- ja vaatehuollossa. Useilla asukkaille on kotona oma pesukone ja omahoitaja auttaa pyykinpesussa tarvittaessa.

Palvelusuunnitelmaa laadittaessa ja päivitettäessä määritellään, kuinka asukkaan kodin puhtaanapito ja vaatehuolto hoidetaan. Ensisijainen toimintatapa on se, että asukas itse huolehtii oman kotinsa siisteydestä ja vaatehuollosta, toisena vaihtoehtona se, että asukas huolehtii asioista ohjattuna ja vasta viimeisenä vaihtoehtona se, että asiat hoidetaan valmiina palveluna.

Toiminta-ajatus

Leväniemen toimintakeskuksen toiminta-ajatuksena, sekä toimintaa ohjaavina arvoina on suvaitsevaisuus, samanarvoisuus, joustavuus, turvallisuus ja yksilöllisyys. Toiminnan perustana ovat Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätiön säännöt. Säätiön sääntömääräisenä tehtävänä on harjoittaa kaikenlaista vammaisten, vanhusten ja eläkeläisten asumiseen ja palveluihin liittyvää yleishyödyllistä toimintaa, valmennusta ja koulutusta/ työnohjausta Heinäveden kunnassa. Toiminnan tavoitteet tarkistetaan vuosittain säätiön hallituksen kokouksessa.

Suvaitsevaiseen asuin- ja työpaikkaan jokainen saa tulla omana itsenään. Kaikkia kohdellaan **samanarvoisina** riippumatta elämäntilanteesta, uskonnosta, kulttuurista, kansalaisuudesta tai yhteiskunnallisesta asemasta. Kaikessa toiminnassa noudatetaan **joustavuutta** jokaisen asukkaan pienistä valinnoista aina hallintoon asti. Tämä on mahdollista **turvallisessa** asuinympäristössä, jossa hyvä vuorovaikutus on kaiken toiminnan ydin. Yhteisöllisessä ympäristössä on mahdollisuudet tukea jokaisen itsemääräämisoikeutta ja **yksilöllisyyttä**.

Asukas- ja potilasmäärät sekä ryhmät

	Mielenterveys ympäri vuorokautinen	Mielenterveys yhteisöllinen	Vammaiset ympäri vuorokautinen	Vammaiset yhteisöllinen
Asukasmäärä	7	5	24	23
Toimilupa	5	5	25	30

Alihankintana ostettavat palvelut (Alihankintaa tuottavilta palveluntarjoajilta edellytetään omavalvontasuunnitelmaa.)

-Ruokahuolto: Ripakukko oy

-Lääkkeiden annosjakelu: Heinäveden apteekki

Leväniemen toimintakeskus tuottaa palveluitaan Pohjois-Karjalan, Siun Soten alueella.

Leväniemen toimintakeskus ei tarjoa palveluitaan yksityisasukkaille tällä hetkellä.

1.4 Päiväys

- Omavalvontasuunnitelman päiväys

PVM	Päivittänyt	Hyväksynyt
25.11.2025	Hasse Mustonen	Heli Lavikainen

9.12.2025 Aluehallintoviraston ohjeistamat korjaukset/täydennykset viety omavalvontasuunnitelmaan (Hasse Mustonen)

2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen ja julkaiseminen sekä vastuunjako

Omavalvonnasta vastaava ja omavalvontasuunnitelman hyväksyjä:

Heli Lavikainen, 040 670 9119, heli.lavikainen@levaniementoimintakeskus.fi

Omavalvonta suunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaa:

Heli Lavikainen osallistaen henkilökuntaa omavalvonta suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen.

Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön johdon ja henkilökunnan yhteistyönä. Omavalvonnan eri osa-alueiden vastuuhenkilöitä ovat kunkin yksikön / toiminnon esihenkilöt tai nimetyt vastuuhenkilöt. Omavalvontasuunnitelma perustuu yksiköiden toimintatapa- ja työohjeisiin. Se on tiivistelmä Leväniemen kirjallisesta ohjeistuksesta. Yksiköissä on nimetty laativastaava, vastaten yhteistyössä kunkin yksikön esihenkilön kanssa siitä, että ohjeistus on riittävä ja ajantasainen. Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa toimitusjohtaja.

Toimitusjohtaja: Heli Lavikainen

Kehitysjohtaja: Johanna Naakka

Talouspäällikkö: Päivi Karvonen

Sosiaaliohjaaja: Salla Rissanen

Asumisenohjauksen palveluesihenkilö, laativastaava: Hasse Mustonen

Työ-, päivä ja vapaa-ajantoiminta: Johanna Naakka

Puhtaanapito ja kiinteistöhuolto: lähiesihenkilö Merja Kinanen

Omavalvonta suunnitelma on julkisesti saatavilla Leväniemen toimintakeskuksen internet-sivuilla, sekä pää talon kabinetista tulosteena.

Omavalvontasuunnitelman perehtyminen ja toteutumisen seuranta

Koko leväniemen toimintakeskuksen henkilöstö ovat vastuullisia perehtymään omavalvontasuunnitelmaan, henkilöstö on myös yhteisvastuullisesti velvollinen noudattamaan ja seuraamaan omavalvontasuunnitelman toteutumista. Omavalvontasuunnitelmaan perehtyminen on osa perehdyttämistä, käytössä on perehtymisen dokumentointi, sekä omavalvontasuunnitelman lukukuittaus. Omavalvonnan seurannan tulee olla päivittäistä ja jatkuva luontoista. Töiden sujuvuuteen ja poikkeaviin tilanteisiin tulee puuttua tilanteessa. Esiin tulevat poikkeamat käsitellään työyhteisökokouksissa. Omavalvonta suunnitelmaa katselmoidaan sisäisten ja ulkoisten auditointien yhteydessä.

3. Palveluyksikön omavalvonnan toteuttaminen ja menettelytavat

3.1 Palvelujen saatavuuden varmistaminen

Palvelujen saatavuudesta ja hoitoihin pääsystä vastaa Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja. Asiakassuunnitelmissa sovittuihin tavoitteisiin nähden palvelut järjestetään ensisijaisesti tiimien sisällä. Aukkaat on jaettu asumisenohjauksen kolmen tiimin alle. Tiimeissä on vakituinen henkilökunta, mikä varmistaa sen, että omat asukkaat tulevat tutuiksi. Aukkaat kohdataan päivittäin ja heitä kannustetaan tuomaan ajatuksiaan ja huoliaan henkilökunnalle. Näin havaitaan helposti, jos asukkaan hoidon tai palveluiden tarve on muuttunut. Hänet voidaan tarvittaessa ohjata edelleen esimerkiksi terveydenhuollon palveluihin, jos palvelua ei pysty tarjoamaan Leväniemen toimintakeskuksella. Palvelujen tarpeiden muuttuessa pidempi kestoisesti, tilannetta arvioidaan palveluntilaajan kanssa.

Asukkaan palvelujentarpeen arviointi määritellään yhteistyössä asukkaan, hänen läheisen, sosiaalityöntekijän, edunvalvonnan ja Leväniemen toimintakeskuksen henkilökunnan kanssa yhteisessä asiakassuunnitelma palaverissa. Ensimmäinen asiakassuunnitelma palaveri pidetään mahdollisesti ennen muuttamista Leväniemen toimintakeskukseen. Asuminen edellyttää tilaajan suostumista. Asiakassuunnitelmia päivitetään yksilöllisen tarpeen mukaan sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän johdolla. Asiakassuunnitelmien laadinnassa hyödynnetään itsemääräämisoikeussuunnitelmaa ja RAI arviointia. RAI arviointi otetaan käyttöön Leväniemen toimintakeskuksessa vuoden 2026 alussa. RAI arviointi mahdollistaa palveluiden laadun kehittämistä entistä enemmän, tarjoten yksilöllisempää tietoa palvelujen tarpeesta.

Leväniemen toimintakeskuksen asukkaiden palvelujen tarpeita arvioidaan päivittäisellä tasolla henkilöstön toimesta yhteistyössä asukkaan kanssa, kuunnellen esimerkiksi toiveita ja haaveita. Jokaiselle asukkaalle on nimettynä vähintään kaksi omaohjaajaa, jotka vastaavat

itsemääräämisoikeussuunnitelman ja RAI arvioinnin päivittämisestä 6kk välein, sekä niiden seurannasta ja toteutumisesta. Omaohjaajat laativat koosteen omista asukkaistaan 3kk välein, peilaten sovittuihin tavoitteisiin.

Asukkaan mielipiteiden kuuleminen varmistetaan hyödyntäen erilaisia kommunikaatiomenetelmiä ja antamalla riittävästi aikaa asioiden ilmaisemiseen. Päivittäiset joka työvuorosta tehdään kirjaukset asukkaan omiin huomioihin Domacare-asukastietojärjestelmään.

Keskeisimpiä palveluita ja hoitoon pääsyä koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on kuvattu Taulukossa 1.

Taulukko 1: Keskeisimpiä palveluita ja hoitoon pääsyä koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

Tunnistettu riski	Riskin arviointi: suuruus = todennäköisyys x vaikutus	Ehkäisy- ja hallintatoimet
Asukkaan palvelujen tarve ei kohtaa tarjottuihin palveluihin	Pieni	Tutustumisjakso, asukkaan soveltuminen ympäristöön arvioidaan ennalta
Alihankintojen laatu ei vastaa asianmukaisuutta	Pieni	Omaavontasuunnitelman vaatiminen alihankkijoilta, puutteiden/virheiden velvollisuutena henkilöstöllä tuoda ilmi
Asianmukaisesti koulutetun henkilöstön saatavuus	Pieni	Lisäkouluttamien tarpeiden mukaan, rekrytointi
Ympäri vuorokautisen asukkaan sijoittuminen rivitalo asuntoon yksilöllisten tarpeiden mukaisesti, mahdollisen palvelutarpeen muutoksen huomiointi edelleen valvotumpaan ympäristöön	Pieni	Puhelin asukkaan käytössä pikanumerolla, jolla tosiasiallinen mahdollisuus hälyttää tarvittaessa apua ympärivuorokautisesti, yksilöllisen tarpeen mukaan hälytysranneke, yksilöllisen tarpeen mukaan asumisen jatkumisen arviointi omassa rivitalo asunnossa (muuttaminen soveltuvampaan ympäristöön kotirantaan tai toiselle toimijalle). Palvelujentuottaja arvioi jatkuvaluonteisesti omavalvonnallisesti asukkaan soveltuvuutta. Arvioinnissa huomioidaan 1) Asukkaan kyky kuvata vointiaan 2) Asukas kykenee pääosin itsenäiseen asumiseen ohjauksen turvin 3) Asukkaan kuntoisuutta seurataan säännöllisesti: RAI, tiimityö ja päivittäinen havainnointi

3.2 Palvelujen jatkuvuuden varmistaminen

3.2.1 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Asukkaiden palvelun jatkuvuuden varmistamiseksi tehdään monialaista yhteistyötä. Laadukkaiden palvelujen tuottaminen asukkaille edellyttää toimivaa ja säännönmukaista vuorovaikutusta moniammatillisesti ja eri sidosryhmien kanssa. Asukkaiden omaisten, läheisten ja edunvalvojien kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä tavoitteiden mukaisesti. Hyvinvointialueiden sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien kanssa tehdään yhteistyötä asukkaiden palvelujen järjestämiseksi. Terveystenhuollon palvelut järjestetään yksilöllisten tarpeiden mukaisesti Leväniemen toimintakeskuksen oman lääkärin tai julkisen terveydenhuollon kautta. Tarvittaessa asukasta avustetaan varaamaan terveydenhuoltoon aikaa tai saatetaan terveydenhuoltoon. Yhteistyötä ja tiedonkulkua varmistetaan esimerkiksi asukkaan mennessä julkiseen terveydenhuoltoon, varmistetaan asukkaan menevän hoitoon tai tutkimuksiin ajantasaisin esitiedoin. Turvallisuuden näkökulmasta tehdään yhteistyötä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen kanssa, tehtävällä yhteistyöllä tarkoitetaan esimerkiksi palotarkastuksia ja palo- ja pelastuskoulutuksia. Yhteydenpito eri sidosryhmiin tapahtuu tapaamisina, puhelimitse tai sähköpostitse.

3.2.2 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Kriisi- ja poikkeustilanteisiin valmistautumisessa ja jatkuvuuden varmistamisessa tärkeintä on toimivat normaaliolot. Leväniemen toimintakeskuksessa arjen toimintojen prosessit on rakennettu pitkäjänteisellä työllä ja kokemuksella toimiviksi, jotta mahdollisten poikkeustilanteiden hallinta mahdollistuu parhaalla mahdollisella tavalla. Arjen prosessien toimivuus mahdollistaa myös reagointikyvyn poikkeustilanteissa. Valmiussuunnitelma on laadittu työsuojelutoimikunnan yhteistyönä. Pitkän aikavälin strateginen valmistautuminen on Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätöön hallituksen vastuulla.

Toiminnan keskeisimpien jatkuvuutta koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on kuvattu Taulukossa 2.

Taulukko 2: Palveluyksikön toiminnan keskeisimpien **jatkuvuutta** koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

Tunnistettu riski	Riskin arviointi: suuruus = todennäköisyys x vaikutus	Enkäisy- ja hallintatoimet
Asukassaataavuus	Pieni	Some alustojen käyttö, verkostoyhteistyöt, maineen kasvattaminen, esteettömyyteen huomion kiinnittäminen
Paloturvallisuus, yms. laajemmat poikkeustilanteet	Pieni	Perehdytys, koulutukset, automaattinen hälytysjärjestelmä palotilanteisiin/sprinkleröinti, hätätarvike varasto, hälytysjärjestys
Henkilöstön saatavuus	Pieni	Rekrytointi, tarvittaessa töihin kutsuttavien henkilöiden riittävyys. Sisäiset järjestelyt tilapäisesti
Sairauspoissaolot	Kohtalainen	Riittävän kattava sijaisrekisteri, jatkuvaluontoinen rekrytointi tilapäistyöntekijöitä. Ohjeistus sairauspoissaoloihin ja valmius sijaisten etsintään ympärivuorokautisesti. Sisäiset järjestelyt

3.3 Palvelujen turvallisuuden ja laadun varmistaminen

3.3.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Leväniemen toimintakeskuksen laadunvalvonnan tavoitteena on, että asukkaamme saavat tarpeitaan vastaavaa, laadukasta palvelua noudattaen lainsäädäntöä, erityislainsäädäntöä, viranomais määräyksiä sekä muita mahdollisesti palveluntuottajalle asetettuja suosituksia ja kehoituksia. Laatuvaatimuksia ja laadunhallintaan toteutetaan päivittäin arjessa koko henkilöstön toimesta. Annetuista laatuvaatimuksista ja laadunhallinnasta kokonaisvastuu on Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja Heli Lavikaisella yhteisvastuullisesti lähiesimiesten ja muun henkilöstön kanssa. Palvelujen laatu vastuu on jokaisella työntekijällä, kukin vastaten työnkuvansa mukaista työsuorituksien laadukkaasta toteuttamisesta. Työntekijöillä on saatavilla riittävä tehtäviinsä kuuluva aineisto, sekä velvollisuus perehtyä annettuihin ohjeisiin ja määräyksiin.

Laatujärjestelmän perusteena ovat yhteisesti sovitut tavoitteet toiminnalle, Teamsista löytyvät työohjeet. Päivittäiskirjaaminen on tärkeä osa laadunhallintaa. Leväniemessä otetaan käyttöön RAI-arviointi vuoden 2026 alussa, jonka avulla voidaan moniammatillisesti mitata ja seurata asukkaiden toimintakykyä.

Palveluiden laatua seurataan myös säännöllisten palautekyselyiden avulla. Palautetta on mahdollista antaa jatkuvasti, jonka lisäksi vuosittain suoritetaan palautekyselyt asukkaille, omaisille ja asukkaiden hyvinvointialueille. Henkilökunnalle pidetään työhyvinvointikysely vuosittain, kyselyn toteuttaa Veritas -eläkeyhtiö.

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 381/2016 edellyttää, että erityishuolto toteutetaan asukkaan itsemääräämisoikeutta vahvistaen ja rajoitustoimia välttäen.

Palveluyksikön riskien hallinnasta vastaa Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstö yhteisvastuullisesti. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus tuoda havaitsemansa riskit ilmi viipymättä muun henkilöstön, sekä lähiesimiehen tai toimitusjohtaja Heli Lavikaisen tietoon.

Asukasturvallisuutta varmistetaan riittävällä henkilöstön perehdyttämisellä uuden työntekijän tai asukkaan tullessa. Uudelta työntekijältä varmistetaan voimassa olevien lakien ja säädösten mukaan kelpoisuus toimia kuloinkin avoimena olevaan tehtävään aina julkiTerhikistä, tarkistuslistana toimii työsopimus pohja.

Asukasturvallisuuteen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja selkeät vaaratilanteet raportoidaan Teams -järjestelmän lomakkeiden kautta. Tilanteet käsitellään tiimeissä joka toinen viikko ja tehdään tarvittavat muutokset toimintaan. Koko Leväniemen toimintakeskusta koskevat tilanteet käsitellään työsuojelutoimikunnassa, sekä johtoryhmässä. Vuosittain kerätään tilastot havaituista riskeistä ja vaaratilanteista, ja pohditaan laajemmin toiminta näiden ehkäisemisestä seuraavalle vuodelle.

Aggressiivisuus toisia asukkaita tai henkilökuntaan ovat yleisimmät turvallisuuspoikkeamat. Kaatumisia ehkäistään mm. huolehtimalla kunnan jalkineista, kulkuväylien kunnosta ja tarvittaessa hankkimalla apuvälineitä. Aggressiivisuuden paras torjunta on ennaltaehkäisy. Henkilökunta on koulutettu tähän. Lisäksi käytössä on hälytysjärjestelmä. Henkilökuntaan kohdistuvan aggressiivisuuden varalle on laadittu turvaohjeet. Tilanteet käsitellään ensin lähiesimiehen kanssa ja tarvittaessa voidaan kääntyä Pihlajalinnan työterveyshuollon puoleen. Käytössä on myös Pihlajalinnan Mielenhuoli-linja. Asukkaiden asioissa voidaan käyttää Honkalammen tai omien hyvinvointialueiden psykologi- ja lääkäripalveluita.

Leväniemen toimintakeskus ei tuota digitaalisia tai etänä annettavia palveluita, mahdollisten digitaalisten tai etänä annettavien palveluiden turvallisuus ja laatu varmistetaan tarkistamalla käytettävien laitteiden ja ohjelmistojen käyttötarkoituksen mukaisuus sekä tietoturvallisuus.

3.3.2 Toimitilat ja välineet

Asukkaiden vuokraamat asunnot/huoneet ovat asukkaiden henkilökohtaisessa käytössä eikä niitä käytetä muuhun tarkoitukseen. Asukas sisustaa oman huoneensa, sekä huolehtii sen siisteydestä Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstön ja läheistensä kanssa.

Toimitilat ja sijainti: Talo/tilatyyppe: 11 asuinrivitaloa ja päärakennus, suuri grillikatos rannalla, rantasauna, Karvion työkeskus Koskelo (600 m² osoitteessa Toritie 1, Karvionkanava)

Sijainti: Heinävesi, Karvion kylä, Suuraho

Kokonaispinta-ala: 2518 m², josta asumiseen on varattu 2074 m². Toimitilat on rakennettu palveluasumiseen.

Asuinhuoneet				
Huone	kpl	m ²	keittiötila	oma kph
Yksiö	23	29–38,0	on	on
Yhden hengen huone ympärivuorokautisessa yksikössä	12	21	yhteinen	on
Yhden hengen huone pienryhmäkodissa	5	19,6–23	yhteinen	on
Yhden hengen huone pienryhmäkodissa *yhteinen keittiö, kph ja oleskelutila	10	19,6–23	yhteinen	yhteinen
Kaksiot	17	45,0–58,0	on	on

Ympärivuorokautinen palveluasuminen

Kotiranta-ryhmäkoti

Asukkaat: ympärivuorokautista hoivaa tarvitsevat kehitysvammaiset

- huolenpitoa ja valvontaa turvallisessa, kodinomaisessa ympäristössä
- 12 huonetta, joissa jokaisessa oma suihku- ja wc
- yksikkö jakautuu kahteen erilliseen siipeen, jossa kussakin 6 huonetta ja oma yhteinen ruokailu- ja oleskelutila.
- Kotirannassa on oma aidattu ulkoterassi ja piha-alue

Kallio- ryhmäkoti 5 paikkaa. Nuorille kehitysvammaisille miehille suunnattu ryhmäkoti. Jokaisella oma huone, joissa suihku ja WC. Yhteiset keittiö ja oleskelutilat.

Koivula-ryhmäkoti, 6 paikkaa mielenterveyskuntoutujille. Jokaisella oma huone. Yhteiset keittiö ja oleskelutilat. 3 WC:tä, suihku ja sauna, oma piha.

Mäntylä, 6 rivitaloasuntoa, 3 kehitysvammaisille suunnattua asuntoa, 2 ryhmälle muut, 1 mielenterveyskuntoutujille

Yhteisöllinen asuminen

Piekkari- pienryhmäkoti naisille, 4 paikkaa. Jokaisella oma huone. Yhteinen oleskelu ja keittiötila ja oma piha-alue, josta rantamaisema. 2 wc:tä, joista toisessa 2 suihkua.

Rivitaloja on 8 kpl, joissa 32 asukaspaikkaa

Yhteiskäytössä olevat tilat

Ruokasali / lukusali, Rantakammari, kuntosali, terassi, grillikatos ja rantasauna rannalla, uimaranta, ulkoalueet.

Henkilökunnan omaan käyttöön tarkoitetut tilat: Sosiaalitilat.

Työpaja Koskelo: 600 m²

- työ- ja päivätoimintaa (puutyö, tekstiilityö, keittiötyö ja päivätoiminta)
- asukkaat kuljetetaan työpajalle Leväniemestä työtoimintapäivinä talon autolla
- työpajan tuotteita myydään suoraan työpajalta sekä sovittujen yhteistyökumppaneiden kautta, mm. Valamon Luostarin kautta ja kesäaikaan myös ulkoilmatapahtumissa.

Päivätoiminta ja ohjattu vapaa-ajan toiminta: Rantakammari ja kuntosalitilat asumisyksikön yhteydessä noin 80 m² Leväniemessä.

Leväniemen toimintakeskuksen toimitilojen terveellisyteen vaikuttaviin tekijöihin kiinnitetään jatkuvaluontoisesti huomiota. Työntekijän havaitessa terveellisyteen liittyvän poikkeaman, on hän velvollinen tuomaan sen ilmi Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtajalle.

Toimitiloille tehty tarkastukset

Pohjois-Karjalan ympäristöterveydenhuollon valvontakäynti on suoritettu 8.6.2023. Tässä tarkastuksessa oli kiinnitetty huomiota lattialastojen ja -harjojen oikeaoppiseen säilyttämiseen. Tähän on tehty parannuksia ja muistutettu oikeaoppisesta säilytyksestä. Muuten tilat olivat vaatimusten mukaiset. Keittiön osalta terveystarkastus on suoritettu 30.09.2025
Tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota pintojen uusimisen tarpeeseen, pinnat remontoitu. Muuten tarkastuksessa ei ollut huomautettavaa.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen suorittama palotarkastus 20.5.2025, seuraava määräaikaistarkastus on kahden vuoden kuluttua eli vuonna 2027

Asukkaan yksityisyyden varmistamiseen kiinnitetään huomiota jokaisessa tilanteessa, myös yhteisasumisessa. Jos asukkaan kanssa pitää tehdä jotain, mitä muut eivät saa kuulla, hänet ohjataan esimerkiksi lääkärinhuoneeseen, joka on usein tyhjänä ja on erillinen tila.

Toimitilojen ylläpitoa, huoltoa sekä puutteita koskevat ilmoitukset tehdään suoraan kiinteistöhuoltoon soittamalla tai viestillä. Kiinteistöhuolto pitää tehtävistä töistä kirjaa. Tiedonkulkua varmistetaan välittömällä ilmoittamisen käytännöllä.

Leväniemen toimintakeskuksen tiloista on tehty kuntokartoitukset vuonna 2023, johon olemassa korjaus- ja tarvittavientoimenpiteiden suunnitelmat.

3.3.3 Asukas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuojat

Asukastietolain 7 §:n mukainen johtaja, joka vastaa palveluyksikön asukastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta

Asukastietolain 7 §:n mukainen johtaja: Heli Lavikainen, 040 670 9119,
heli.lavikainen@levaniementoimintakeskus.fi

Palveluntuottajan tietosuojavastaavan nimi, tehtävänimike ja yhteystiedot

Leväniemen toimintakeskuksen tietosuojavastaava 040 670 9119,
heli.lavikainen@levaniementoimintakeskus.fi

Tietosuojaseloste on laadittu 6/2024. Osana perehtymistä ja työsopimusta laadittaessa käydään läpi tietosuojaa, sekä tietoturvaa, uusi työntekijä allekirjoittaa salassapito lomakkeen. Asukkaan kanssa tehdään sopimus tietojen kirjaamisesta ja säilyttämisestä hänen saapuessaan Leväniemen toimintakeskukseen ja aina, kun tietoja luovutetaan eteenpäin. Samalla asukasta muistutetaan oikeudesta nähdä omat tietonsa. Asukkaan tiedot poistetaan asukassuhteen päättyessä ja palautetaan rekisterin pitäjälle. Tietoja ei poisteta, jos lainsäädännössä tai viranomaisen määräyksellä on edellytetty, että Leväniemen toimintakeskus säilyttää henkilötiedot.

Paperiasukirjat: Arkistotiloissa ja toimintayksiköissä on kulunvalvontajärjestelmä ja ovet pidetään lukittuina. Asukirjat säilytetään valvotuissa tiloissa tai lukituissa kaapeissa. Asukirjojen säilytystiloihin on pääsy ainoastaan henkilökunnalla. Sähköisesti käsiteltävät tiedot DomaCare -järjestelmään tallennetut tiedot sijaitsevat Invian Oy:n turvapalvelimella. Asukasjärjestelmään tallennetut tiedot varmuuskopioidaan säännöllisesti Invian Oy:n toimesta. Jokainen käyttäjä kirjautuu DomaCare-asukastietojärjestelmään henkilökohtaisella käyttäjätunnuksellaan ja salasanallaan. Käyttäjien oikeustasot on pääkäyttäjän toimesta asetettu siten, että he näkevät vain tehtävänsä kannalta välttämättömät tiedot. Tietojen lisäys-, muokkaus-, ja katselutoiminnot kirjautuvat automaattisesti käyttölokiin, josta ne voidaan jälkikäteen todentaa.

3.3.4 Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Leväniemen toimintakeskuksella on käytössä Invian Oy:n tarjoama DomaCare-asukastietojärjestelmä. DomaCare on laadittu pääosin yksityisille sosiaalipalvelujen tuottajille. Domacaren tietoturvallisuustodistus on voimassa 20.11.2027 asti ja se on Kanta

yhteensopiva. DomaCare löytyy Valviran ylläpitämästä Astori-tietojärjestelmärekisteristä. Leväniemen toimintakeskuksella on käytössä myös Domacaren mobiilisovellus. Tietokoneiden ja mobiililaitteiden tietoturva tarkistetaan säännöllisesti, laitteita uusitaan tarvittaessa. Jokainen työntekijä kirjautuu koneille omalla Microsoft365-käyttäjätunnuksellaan. Se kirjaa käyttäjän ulos käytön jälkeen, joten toisen tunnuksilla ei järjestelmään voi kirjautua tai saada tietoja. Kirjautumisista kertyy lokitiedosto ja käyttöä valvotaan järjestelmän valvojan taholta. Päivittäin käytössä olleita työohjeita on tallennettu IMS-järjestelmään, joka käyttö loppuu 31.12.2025, jatkossa uudet työohjeet tullaan tallentamaan 365-järjestelmässä olevaan Teams-sovellukseen.

Rekisterinpitäjänä asukkaille toimii tilannut hyvinvointialue. Leväniemen toimintakeskuksessa noudatetaan kulloiseltakin hyvinvointialueelta tulevia ohjeita koskien henkilötietojen käsittelyä.

DomaCare-asukastietojärjestelmässä on kolme (3) pääkäyttäjää, jotka hallinnoivat ja valvovat käyttöoikeuksia. Käyttäjätunnusten käyttöä auditoi tietosuojavastaava ja toimitusjohtaja Heli Lavikainen. Domacare-asukastietojärjestelmässä määritellään käyttöoikeustaso tehtävien edellyttämälle tasolle. Lähtökohtaisesti opiskelijoille ei anneta omia tunnuksia, vaan he käyttävät ohjaajansa valvonnan alla järjestelmää. Käyttöoikeudet tarkistetaan vähintään kerran vuodessa tietosuojavastaavan auditoinnilla tai järjestelmäkatselmuksen yhteydessä.

Leväniemen jokainen asukastyötä tekevä henkilöstön jäsen on suorittanut sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin ja tietoturvakoulutuksen. Lisäksi osa henkilöstöstä on suorittanut kirjaamisasiantuntijakoulutuksen. Kirjaamisen eri aiheista järjestetään työpaikkakoulutuksia ja muistutetaan välittömän kirjaamisen merkityksestä asukastyössä. Tietoturvan suurin uhka on käyttäjä, joten henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti.

MarskiData Oy hallinnoi tietojärjestelmiä, mahdollisista poikkeamista tai virheistä tulee olla välittömästi yhteydessä MarskiDataan. Poikkeaman tai virheen aiheuttaessa tietoturvariskin, tulee se raportoida Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontaviranomaiselle.

Valvontakamerat yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi sijaitsevat päätalon ulko-ovella, Kotirannan ja Koivulan toimistotilojen ulko-ovilla, lääkehuoneessa, parkkipaikalla ja autokatoksessa, josta näkymä saapuvalla liikenteelle. Secapp -hälytysjärjestelmä on henkilöstön käytössä. Laitteet testataan sovittuina ajan kohtina viikoittain, tästä tulee ilmoitus henkilöstölle WA-viestillä ennakoon. Turva- ja kutsulaitteiden toimintavarmuudesta vastaa toimitusjohtaja Heli Lavikainen, p. 040 6709119 heli.lavikainen(at)levaniementoimintakeskus.fi

Teknologisiin vikatilanteisiin ja huoltoviiveisiin on varauduttu riittävällä määrällä vara käyttöön soveltuvia laitteita, tietojärjestelmä katkojen aikana sovelletaan tilannekohtaisesti käytänteitä tärkeän tiedon välittämiseksi. Päivittäisen kirjaamisen estyessä kirjataan tärkeät tiedot papereille, joista tiedot siirretään välittömästi DomaCare-asukastietojärjestelmään yhteyksien toimiessa. Pidempiaikaisten sähkökatkojen varalta käytössä on aggregaatti. Terveystietojen kannalta kriittisistä asukastiedoista otetaan säännöllisesti kopiot, joita säilytetään lukitussa kaapissa lukitussa tilassa.

Asukkaiden teknologian käyttö

Asukkaiden edellytyksiä turvalliseen ja itsenäiseen arkeen tuetaan tarvittaessa teknologisin ratkaisuin. Asukkaiden turvallisuutta ja edellytyksiä itsenäisempään elämiseen arvioidaan päivittäisellä tasolla sekä tiimipalaverien yhteydessä. Aukkaalle soveltuvat teknologiset ratkaisut arvioidaan toimintaterapeuttien sekä muiden asiantuntijoiden kanssa. Teknologiaa käyttöön otettaessa asukkaalle järjestetään käyttöön opastus Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstön ja/tai teknologiaan perehtyneen asiantuntijan toimesta. Aukkaan suostumus teknologian käyttöön liittyviin tietojen keräämiseen ja käyttöön selvitetään aukkaan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Tarvittaessa hyödynnetään yksilöllisesti esimerkiksi selkokieltä tai kuvakommunikaatiota.

3.3.5 Infektioiden torjunta ja yleiset hygieniakäytännöt

Leväniemen toimintakeskuksen tyypillisimpiä infektioita ovat erilaiset hengitystieinfektiot. Olemassa on mahdollisuus infektiopidemiaan, erillistä hygieniasuunnitelmaa ei ole laadittuna vaan se on osana omavalvontasuunnitelmaa.

Infektioita ja tarttuvia tauteja ennaltaehkäistään Leväniemen toimintakeskuksessa aktiivisella asukkaiden henkilökohtaisen hygienian ohjauksella, käytänteillä, sekä rokotuksin. Mahdollisten tartuntatautien ilmetessä ohjataan asukkaita pysymään omissa asunnoissaan, jonne tarjotaan palvelut tautien leviämisen estämiseksi. Samankaltaista menettelyä käytetään mahdollisen eristystilanteen tai epidemian esiintyessä.

Hoitoon liittyviin infektioiden mahdollisuuteen perehdytetään. Hoitoon liittyvällä infektiolla tarkoitetaan esimerkiksi leikkaushaavainfektioita, keuhkokuumetta tai virtsatieinfektiota. Hoitoon liittyvät infektiot pyritään ennaltaehkäisemään seuraavin keinoin: käsihygienia, ympäristön ja välineistön puhtaus.

Hoitoon liittyvät infektiot ja tarttuvat sairaudet kirjataan ja tiedotetaan DomaCare-asukastietojärjestelmän sisällä, jokainen hoitoon osallistuva työntekijä on velvollinen kirjaamaan havaitsemansa asiasta DomaCareen.

Käsihuuhdetta on helposti saatavilla Leväniemen toimintakeskuksen yhteisissä tiloissa, hoitajien tiloissa, sekä henkilöstölle on varattu mukana kannettaviksi pieniä käsidesinfektio pulloja.

Leväniemen toimintakeskuksen infekti- ja hygieniavastaavana toimii sairaanhoitaja Tuulia Hartikainen. Tarvittaessa voidaan konsultoida Siun Soten hygieniahoitajaa lisäohjeiden saamiseksi.

Epidemiatilanteet: Toimitaan Valviran ja hyvinvointialueiden infektioiden torjuntayksiköiden antaman ohjeistuksen mukaan. Puhtaanapidon lähiesihenkilö yhteistyössä vastaavan

sairaanhoidajan kanssa ohjeistaa koko henkilöstöä tehostettuun hygieniaan ja sen käytäntöihin epidemia- aikoina. Tarvittaessa siivouskertoja lisätään epidemioiden leviämisen ehkäisemiseksi ja käsienpesua ohjataan ja valvotaan tehostetusti.

Osana perehdytystä läpikäydään aseptiikkaan ja hygieenisuuteen liittyviä käytänteitä Hygieniaohjeita ja infektio- ja tartuntatauti- ja terveysvirustautien toteutumisesta seurataan päivittäin arjessa, poikkeamia käsitellään tiimin palaverissa. Poikkeamien esiin tuominen on jokaisen henkilöstön jäsenen velvollisuutena.

Leväniemen toimintakeskuksella on erillinen siivoussuunnitelma, jolla turvataan tilojen puhtautta- ja siisteyttä. Leväniemen toimintakeskuksessa lajitellaan jätteet, jätehuollosta vastaa Keski-Savon jätehuolto Ky. Tartuntavaaralliset jätteet käsitellään oikeaoppisesti ja säilötään kuljetusta odottamaan tarkoituksen mukaisesti astioihinsa. Tarvittaessa astioiden käyttöön ja vaarallisten jätteiden käsittelyyn perehdytetään. Leväniemen toimintakeskuksessa säännöllisesti kertyy pistävää- ja viiltävää jätettä, jonka noutaa jatkokäsittelyyn Lassilan & Tikanoja Oy pyydettyä.

3.3.6 Lääkehoitosuunnitelma

Leväniemen toimintakeskuksen lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 18.6.2025, ja sitä päivitetään säännöllisesti vuosittain tai tarpeen mukaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. Lääkehoitosuunnitelmasta vastaava henkilö on sairaanhoitaja Tuulia Hartikainen 0408491890, tuulia.hartikainen@levaniementoimintakeskus.fi.

Lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta, seurannasta ja lääkehoidon asianmukaisuudesta vastaa palveluesihenkilö Hasse Mustonen, 0408418936, hasse.mustonen@levaniementoimintakeskus.fi

Leväniemen toimintakeskuksessa on käytössä ANJA-annosjakelu, yhteistyökumppani on Heinäveden apteekki. Lääkityspoikkeamat raportoidaan DomaCare-järjestelmässä ja käsitellään lääketurvallisuuden parantamiseksi tiimien palaverissa välittömästi. Lääkehoitosuunnitelma on osana henkilöstön perehdyttämistä. Lääkehoitosuunnitelma perustuu STM:n Turvallinen lääkehoito – oppaaseen. Lääkehoitosuunnitelmassa läpikäydään lääkehoidon prosesseja, kun lupakäytänteitä, haittavaikutusilmoituksia ja lääkevarkauksia.

3.3.7 Lääkinnälliset laitteet

Palveluyksikön laitevastuuhenkilön/henkilöiden nimi/nimet, tehtävänimikkeet ja yhteystiedot
 Hasse Mustonen, palveluesihenkilö, 0408418936,
hasse.mustonen@levaniementoimintakeskus.fi
 Ritva Lento, fysioterapeutti, 0400226427, ritva.lento@levaniementoimintakeskus.fi
 Sara Nenonen, fysioterapeutti, 0504147008, sara.nenonen@levaniementoimintakeskus.fi

Tarpeen esiintyessä lääkinnälliselle apuvälineelle tai laitteelle tulee ilmi, kartoitetaan tarve moniammatillisen tiimin kanssa tilanteen mukaan. Terveystieteiden huollon lääkinnällisten laitteiden arviointi ja käyttöönotto tapahtuu yhteistyössä lääkärin kanssa. Apuvälineet kartoitetaan ja arvioidaan Leväniemen toimintakeskuksen fysioterapeuttien ja/tai Siun Soten apuvälineyksikön fysioterapeutin kanssa. Leväniemen toimintakeskuksessa on käytössä asukkaiden omia sekä yhteiskäytössä olevia apuvälineitä. Lääkinnällisten laitteiden ja apuvälineiden perehdytys ja opastus on osana perehdytystä, omaohjaaja on vastuullinen asukkaidensa omien laitteiden huollosta ja tarvittavien käyttöohjeiden laatimisesta. Yhteiskäytössä olevista apuvälineistä vastaa fysioterapeutit Ritva Lento ja Sara Nenonen.

Lääkinnällisissä laitteissa tai apuvälineissä havaitut puutteet, virheet ja korjaustarpeet kirjataan ylös DomaCare-asukastietojärjestelmään. Tarvittavan huollon ja korjauksen järjestää yhteiskäytössä oleville laitteille Leväniemen toimintakeskuksen fysioterapeutit. Yksilölliset lääkinnälliset laitteet huoltavat ja korjaavat ne luovuttanut taho, ellei asiasta ole erillistä sopimusta. Sähkösäilytys, sähköisen vaa'an ja sähköiset apuvälineet huoltaa vuosittain Berner oy:n huoltoteknikko Jari Kareinen, 0417311803, jari.kareinen@berner.fi

Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvät vaaratilanne ilmoitukset tehdään Fimean vaaratilanneilmoituksen mukaisesti. Terveystieteiden huollon tarvikkeen tai laitteen aiheuttamasta vaaratilanteesta tulee tehdä ilmoitus Fimealle. Vakava vaaratilanne on ilmoitettava viimeistään 10 vuorokauden kuluessa, kun valmistaja tai käyttäjä on saanut ensimmäisen kerran tiedon tapahtumasta. Läheltä piti-tapaukset tulee ilmoittaa 30 vuorokauden kuluessa. Vaaratilanteiden ilmoitusvelvollisuus koskee tarvikkeiden ja laitteiden valmistajia ja ammattimaisia käyttäjiä, sekä maahantuovia yrityksiä. Vaaratilanne ilmoituksen tekemättä jättäminen on säädetty rangaistavaksi.

Toiminnan keskeisimpien turvallisuutta ja laatua koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on kuvattu Taulukossa 3.

*Taulukko 3: Palveluyksikön toiminnan keskeisimpien **turvallisuutta ja laatua** koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta*

Tunnistettu riski	Riskin arviointi: suuruus = todennäköisyys x vaikutus	Ehkäisy- ja hallintatoimet
Infektiot ja tarttuvat taudit	Pieni	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: koulutukset, ohjeistukset, ennakointi ja perehdyttäminen.
Lääkehoito	Pieni	Juurisyiden analysointi poikkeama tilanteissa, koulutus ja perehdytys
Vaara- ja uhkatilanteet	Pieni	Vaara- ja uhkatilanteiden käsittely työyhteisössä oppien. Ennaltaehkäisevät toimenpiteet: koulutukset, ohjeistukset, ennakointi ja perehdyttäminen.
Tietoturva vuoto	Pieni	Vaatimuksien mukaiset ohjelmistot ja laitteet, virustorjunta, henkilöstön koulutus ja perehdytys toimintatapoihin/malleihin sekä tietoturvaohjeisiin
Viestintä katkokset	Pieni	Tiedotuskanavien aktiivinen seuranta
Henkilöstön avun saaminen yllättävissä uhka- ja vaaratilanteissa	Pieni	Perehdytys, jokaisella työntekijällä työpuhelin, jossa Secapp hälytys.

3.4 Asukas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen

Riittävä ja osaava sekä omavalvontaan sitoutunut henkilöstö on keskeinen tekijä palvelujen saatavuuden, laadun ja asukas- ja potilasturvallisuuden varmistamisessa, sekä palvelujen kehittämisessä. Sote-koulutettuun henkilöstöön kuuluu sairaanhoitajia, lähihoitajia, sosionomeja ja fysioterapeutteja. Lääkäri käy paikan päällä joka toinen viikko. Työ-, päivä- ja vapaa-ajan toiminnanohjaajien tukena toimii kuljettaja, vastaten asukkaiden kuljetuksista. Leväniemessä tuotetaan kaikki palvelut itse pois lukien ateriapalvelut, joten henkilökuntaan kuuluu myös puhtaanapidon ja kiinteistöhuollon ammattilaisia.

Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstömitoitus rakentuu toimiluvan ja yksilöllisten palvelujentarpeiden mukaisesti. Leväniementoimintakeskuksen sote koulutettu henkilöstö: 36 lähihoitajaa, 2 fysioterapeuttia, 7 sairaanhoitajaa, 2 sosionomia.

Leväniemen toimintakeskus ei hanki vuokrattua työvoimaa tai toiselta palveluntuottajalta alihankintana työvoimaa.

Yksilöllisten palvelujentarpeiden täyttyminen varmistetaan sisäisin järjestelyin ja tarpeeksi laajalla sijaisrekisterillä, joilla tarkoitus vastata akuutteihinkin tarpeisiin. Leväniemen

toimintakeskuksessa työvuorolistat laaditaan kolmeksi viikoksi kerrallaan. Työvuorolista laaditaan aina niin, että se täyttää mitoituksen. Sairaus- tai poissaolotilanteisiin pyritään aina ensisijaisesti palkkaamaan sijainen olemassa olevasta rekisteristä, toissijaisesti toteutetaan sisäisiä järjestelyitä. Työvuorosuunnittelussa on käytössä Accountorin Työvuorovelho-niminen työvuorosuunnitteluohjelma, joka mahdollistaa lähes reaaliaikaisen mitoituksen seurannan.

Leväniemen toimintakeskuksessa varmistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden pätevyydet töihin otettaessa Valviran julki Terhikki -tietokannasta.

Tilapäisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtävissä toimivilta opiskelijoilta varmistetaan kelpoisuus sijaisuuteen opintorekisteri otteella. Lähihoitaja opiskelijalla tulee olla lähihoitajan tehtävään 2/3 opinnoista suoritettuna, sairaanhoitaja opiskelijan toimiessa lähihoitajan tehtävässä 60 op ja sairaanhoitajan tehtävässä 2/3 opinnoista. Edellytyksenä on myös oppilaitoksessa kirjoilla oleminen, eikä opinnot saa olla yli 10 vuotta vanhoja. Opiskelijoille nimetään vähintään yksi (1) perehdyttävä, joka huolehtii opiskelijan ohjauksesta ja valvonnasta ensisijaisesti. Jokaisen työntekijän vastuulla on kuitenkin velvollisuus puuttua toimintaan havaitessaan opiskelijan toimivan yleisiä käytänteitä tai annettuja ohjeita vastaan.

lääkäiden ja vammaisten kanssa työskenteleviltä varmistetaan rikosrekisteriote töihin otettaessa, kun kyseessä on vuoden aikana yli 3kk kestävä työsuhde. Leväniemen toimintakeskus voi myös pyytää rikosrekisteriotetta nähtäväksi alle 3kk pituisista sijaisuuksista.

Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstöllä on tehtäviinsä nähden riittävä osaaminen ja ammattitaito suhteessa asukkaiden palvelujentarpeeseen, tarpeen mukaan haetaan lisäkoulutusta. Henkilöstöllä on koulutusta ja osaamista akuuttihoitoon, mielenterveys- ja päihdehoitoon, kehitysvammaisten hoitoon, iäkkäidenhoitoon, tukitehtäviin, ravitsemustehtäviin, ryhmäohjaukseen ja kiinteistönhuoltoon.

Työhönottohaastattelussa haastattelija/haastattelijat arvioivat henkilön soveltuvuutta kulloinkin avoimena olevaan tehtävään.

Riittävää perehdyttämistä varmistetaan perehdytyslomakkeella, jotta kaikki tarvittavat kohdat tulevat läpikäytyiksi, perehdytyslomake dokumentoidaan allekirjoituksin. Tarpeen mukaan perehdytystä sovelletaan työntekijä kohtaisesti niin sisällöllisesti kuin kestoltaan. Perehdytys on jatkuva prosessi, jota tarvitaan aina työtehtävien ja työmenetelmien muuttuessa. Lähiesihenkilö vastaa henkilöstön ja opiskelijoiden perehdytyksestä. Leväniemessä on laadittu työohje perehdytyksestä, tietoturvasta ja tietosuojasta. Tarvittaviin täydennyskoulutuksiin ohjataan esihenkilöiden toimesta työntekijöitä, esihenkilöt pitävät kirjaa käydyistä koulutuksista. Henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan erilaisiin oman alan täydennys- ja ammattipätevyyskoulutuksiin. Täydennys- ja lisäkoulutusta järjestetään tarvittaessa koko talon yhteisinä koulutuksina esim. avekki-, alkusammutus-, lääke- ja pistokoulutukset. Henkilöstön tietotaitoa hyödynnetään lyhyissä työpaikkakoulutuksissa. Jokaisen työntekijän vastuulla on esiintuoda mahdolliset osaamisen puutteensa, jotta tarvittavia täydennyskoulutuksia voidaan tarjota sisäisesti tai ulkoisesti.

Henkilöstön osaamista arvioidaan osana kehityskeskusteluja, joissa kartoitetaan myös mahdollisia koulutustarpeita. Tiimipalavereissa jaetaan tietoa ja taitoa työyhteisön kesken muun muassa haasteellisiin tilanteisiin liittyen, samalla seuraten henkilöstön osaamisen tasoa.

Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstöltä kerätään palautetta vuosittain henkilöstötyytyväiskyselyn ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Saatu palaute hyödynnetään palvelujen tuottamisessa ja järjestämisessä.

Valvontalaki 29 § määrittää palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuuden. Palveluntuottajan on välittömästi ilmoitettava asukas- tai potilasturvallisuutta vaarantavat tapahtumat palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle. Samoin tämän henkilökuntaan kuuluvan on ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä epäkohdista tai selvistä uhista toiminnasta vastaavalle henkilölle. Leväniemen henkilökuntaa on tiedotettu tästä velvollisuudesta ja ilmoitetut epäkohdat otetaan välittömästi käsittelyyn.

Toiminnan keskeisimpien henkilöstön riittävyyttä ja osaamista koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on kuvattu Taulukossa 4.

Taulukko 4: Toiminnan keskeisimpien henkilöstön riittävyyttä ja osaamista koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

Tunnistettu riski	Riskin arviointi: suuruus = todennäköisyys x vaikutus	Enkäisy- ja hallintatoimet
Jaksotyö	Kohtalainen	Työvuorosuunnittelu yksilölliset toiveet huomioiden
Henkilöstön osaaminen ei vastaa asukkaiden palveluntarpeita	Pieni	Koulutussuunnitelma, palveluntuottaja arvioi olemassa olevaa osaamista suhteessa asukkaiden tarpeisiin.
Henkilöstön riittävyys, syrjäisempi sijainti	Pieni	Aktiivinen rekrytointi, palkkaus, työsuhte edut

3.5 Yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja asukkaan/potilaan aseman ja oikeuksien varmistaminen

Asukkaan itsemääräämisoikeuden suunnitelmista ja ohjeista vastaa:

Palveluesihenkilö Hasse Mustonen, 0408418936,

hasse.mustonen(at)levaniementoimintakeskus.fi

Toimitusjohtaja Heli Lavikainen, 0406709119

heli.lavikainen(at)levaniementoimintakeskus.fi

Alueen sosiaaliasiavastaava puh. 013 330 8265 tai 013 330 8268,
sosiaalijapotilasasiavastaava(at)siunsote.fi

Sosiaaliasiavastaava ohjeistaa ja neuvoo sosiaalihuoltoon liittyvissä kysymyksissä, sekä tarvittaessa avustaa sosiaalihuollon palveluihin liittyvien kanteluiden ja muistutuksien teossa taikka muissa asukkaiden oikeusturvakeinojen käytössä. Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa asukkaiden oikeuksista, toimia oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi. Sosiaaliasiavastaava seuraa myös alueen asukkaiden aseman ja oikeuksien kehittymistä.

Kuluttajaneuvonta auttaa palveluntuottajan tarjoamiin palveluihin ja riitatilanteisiin liittyen. Kuluttajaneuvonta on valtakunnallista palvelua, joka jakaa tietoa kuluttajan oikeuksista, sekä tarjoaa tarvittaessa sovitteluapua riitatilanteissa. puh. 09 511 012 00 (ma, ti, ke klo 9–12, to klo 12–15) tarkemmat ohjeet ja muut tavat olla yhteydessä kuluttajaneuvontaan

[Kuluttajaneuvonta - KKV](#)

Muistutukset ja kantelut

Saamaansa palveluun tai kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja Heli Lavikaiselle tai Siun Soten johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tai avustaa myös asukkaan omainen, läheinen tai laillinen edustaja. Muistutuksen vastaanottaja käsittelee tulleen muistutuksen kohtuullisessa ajassa ja antaa siihen kirjallisen perustellun vastauksen. Ohjeet kantelun tai muistutuksen tekemiseen [Muistutus tai kantelu sosiaali- tai terveydenhuollossa | Valvira](https://valvira.fi/sosiaali-jaterveydenhuolto/muistutus-tai-kantelu) (<https://valvira.fi/sosiaali-jaterveydenhuolto/muistutus-tai-kantelu>) Muistutusten ja kanteluiden käsittelystä omavalvontasuunnitelman kohdassa 4.1.

Asukkaan oikeudet ja asema tulevat varmistetuiksi itsemääräämis- ja asiakassuunnitelman kautta. Itsemääräämisoikeussuunnitelmien ja asiakassuunnitelmien toteutumisen seuranta tehdään päivittäisellä tasolla, DomaCare-asukastietojärjestelmään kirjataan havainnot päivittäisellä tasolla. Asukkaan ollessa kyvytön päättämään itseään koskevista asioista, sovitaan asioiden hoitamisesta, sekä mahdollisesta edunvalvonnan hakemista yhdessä asukkaan, omaisten ja sosiaalityöntekijän kanssa. Asukkaalla ollessa edunvalvonta huolehtii edunvalvoja valtuutuksien mukaisesti vähintään asukkaan rahavaroista. Mikäli asukkaalla itsellään on käyttövaroja esimerkiksi käteisenä, voi asukas sopia Leväniemen toimintakeskuksen kanssa niiden säilyttämisestä ja kirjanpidosta henkilöstön kanssa. Rahojen säilyttämisestä Leväniemen toimintakeskuksessa sovitaan myös asiakassuunnitelma palaverissa. Leväniementoimintakeskus noudattaa Siun sotelle tai muille hyvinvointialueille ilmoitettuja ja sovittuja asukasmaksuja.

Palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus varmistetaan tarkkailemalla toimintaympäristöä jatkuvasti, tehden tarpeelliset muutokset fyysiseen ympäristöön. Jokaisella asukkaalla on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja palveluihin, syrjintää ei saa tapahtua. Asukkailla on mahdollista yksilöllisesti käyttää puhetta korvaavia tai tukevia kommunikaation

välineitä. Palveluita, toimintoja ja toimitiloja suunniteltaessa huomioidaan niiden esteettömyys ja saavutettavuus.

Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys varmistetaan asukkaille tosiasiallisella mahdollisuudella osallistua esimerkiksi Leväniemen toimintakeskuksen yhteisiin ajanvietteisiin. Yksilöllisesti hyödynnetään korvaavia kommunikaatio menetelmiä asukkaan mielipiteiden esiin tulemiseksi.

Toimintakäytäntöjen, palveluprosessin ja päätöksenteon oikeellisuus ja lainmukaisuus varmistetaan niiden perustuvan jokaisen asukkaan yksilöllisiin palvelujen tarpeisiin. Palvelujen tarpeita arvioidaan yhteistyössä tilaajan eli hyvinvointialueen sekä asukkaan omaisten tai läheisten kanssa. Itsemääräämisoikeutta rajoittavat päätökset arvioidaan PÄTY-työryhmässä (päätöksiä tekevä vaativa moniammatillinen työryhmä), joka on Siun soten moniammatillinen työryhmä. Palveluprosessien oikeellisuutta arvioidaan omavalvonnallisesti sisäisin arviointien ja mahdollisten ulkoisten auditointien kautta. Leväniemen toimintakeskuksen päätöksiä tekevät tahot ovat perillä toimialaa säätelevistä laeista, säädöksistä ja asetuksista sekä toimialaa koskevista erityislaeista.

Asukkaan tiedonsaantioikeus ja osallisuus varmistetaan moniammatillisella tiimityöllä. Asukas osallistuu häntä koskevien asioiden käsittelyyn ja asiakassuunnitelmapalaveriin. Osallisuuden tukena kulkee myös 6kk välein päivitettävät itsemääräämisoikeussuunnitelmat. Asukkaille tuodaan ilmi tietoa oikeuksistaan sellaisin keinoin, jotta ne tulevat ymmärretyiksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Asukkaan epäasiallinen kohtelu, jokaisella asukkaalla on oikeus turvaan omassa kodissaan. Epäasiallinen kohtelu on Leväniemen toimintakeskuksessa kiellettyä, tarvittaviin tapauskohtaisiin toimenpiteisiin tulee ryhtyä viipymättä haasteiden ratkaisemiseksi. Leväniemen toimintakeskuksen asukkaille on laadittu yhteisiä pelisääntöjä asukkaita osallistaen. Henkilöstöä sitoo sosiaalihuoltolain mukainen ilmoitusvelvollisuus epäasiallista kohtelua huomatessaan. Jokaisen velvollisuutena on huolehtia omasta, sekä toisen käytöksestä ja puuttumaan tilanteisiin, joissa havaitsee epäasiallista kohtelua. Epäasiallisen kohtelun ilmoituksen voi jättää myös nimettömänä paperisena lukolliseen laatikkoon esihenkilölle. Esihenkilö tai toimitusjohtaja selvittää tilannetta viipymättä ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin. Toimitusjohtaja arvioi ovatko toimenpiteet olleet riittäviä, sekä kirjaa ylös mahdolliset jatkotoimenpiteet. Toimitusjohtaja toimittaa asian tiedoksi ilmoituksen tehneelle työntekijälle, hänen esihenkilölleen sekä hyvinvointialueen palvelujohtajalle. Mikäli asiaa ei ole saatu ratkaistua, ilmoitetaan toimitusjohtajan toimesta asia myös Aluehallintovirastoon.

Epäasiallisen kohtelun kohdistuessa asukkaaseen, tulee tilanne selvittää asukkaan kanssa hänen ymmärtämällään tavalla, sekä arvioidaan, tarvitseeko asukas mahdollisesti jatkoapua asian käsittelemiseksi. Asiaa läpikäydään kaikkien tilanteisiin osallistuneiden kanssa läpi. Tarkoituksena turvata asukkaalle turvallisuuden tunne. Asukkaan omaisia tai läheisiä tiedotetaan asukkaan kokemasta epäasiallisesta kohtelusta, vaaratilanteesta tai haittatapahtumasta. Asukkaan omaisen tai läheisen kanssa arvioidaan tapahtumaa, sekä

mietitään mahdollisia jatkotoimenpiteitä. Kokonaisuuden näkökulmasta pohditaan jatkotoimenpiteitä siihen, kuinka vastaavanlainen tapahtuma voidaan ennaltaehkäistä.

Apua tai neuvoa ilmoituksen tekemiseen saa Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstöltä. Aukkaan, hänen omaisensa tai läheisen ollessa tyytymätön palveluun tai johonkin sen osa-alueeseen on toimitusjohtaja Heli Lavikaisella viime kätinen velvollisuus neuvoa oikaisun, muistutuksen tai valituksen tekemisessä. Sosiaaliamiehen ja kuluttaja-asiamiehen ajantasaiset tiedot löytyvät Leväniemen toimintakeskuksen omavalvonta suunnitelmasta.

Itsemääräämisoikeuden toteutuminen ja rajoittaminen

Itsemääräämisoikeus on perusoikeus ja sitä voidaan rajoittaa vain asukkaan tai toisten turvallisuuden ja terveyden vaarantuessa, vain sellaisissa tapauksissa, kun kaikki muut lievemmat keinot on kokeiltu. Leväniementoimintakeskuksessa itsemääräämisoikeuden toteutuminen tarkoittaa yhdessä asukkaan kanssa laadittua itsemääräämisoikeussuunnitelmaa, sekä muun muassa asukkaan toiveiden ja mielipiteiden kunnioittamista. Henkilöstö arvioi työyhteisökokouksissa vuosittain toimenpiteitä itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi, arvioinnissa hyödynnetään itsemääräämisoikeuden itsearviointi työkalua. Tehdyn arvioinnin pohjalta kehitetään palveluja ja itsemääräämisoikeuden toteutumista. Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen vaatii luottamusta ja sitoutumista koko henkilöstöltä, sidosryhmiltä ja asukkailta. Aukkaan laillisen edustajan, omaisen tai läheisten rooli korostuu tilanteissa, kun asukas ei kykene itse ilmaisemaan tahtoaan tai mielipidettään. Itsemääräämisoikeuteen kuuluu asukkaan oikeus hallittuihin riskeihin, asukkaalla tulee olla mahdollisuus kokeilla uusia asioita, asukkaalle tulee tuoda hänen ymmärtämällään tavalla valintaan kuuluvat riskit ilmi. Yksilökeskeinen elämänsuunnittelu on keskiössä itsemääräämisoikeuden toteutumisessa, asukkaalla tulee olla tosiasiallinen mahdollisuus osallistua häntä koskevaan päätöksen tekoon, tarvittaessa asukasta tulee tukea tarvittavin keinoin mielipiteiden ja tahdon ilmi tuomisessa. Itsemääräämisoikeus suunnitelma tarkistetaan vähintään 6kk välein.

Leväniemen toimintakeskuksessa pyritään siihen, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvitsisi käyttää. Ensisijaiset keinot ovat ohjaus ja keskustelu, sekä muut mahdolliset lievemmat keinot kuin rajoitustoimenpide. Rajoitustoimenpiteet rajoittavat yksilön perusoikeuksia tahdosta riippumatta. Kaikessa toiminnassa pyritään ennaltaehkäisyyn. Kaikkien rajoitustoimenpiteiden tulee olla oikeassa suhteessa tavoitteeseen, olla tarkoitukseen sopivia sekä ammatillisesti perusteltu. Keskeisenä asukirjana on yksilöllisesti laadittu ja ajantasaisesti päivitetty itsemääräämisoikeussuunnitelma, jossa pohditaan ennakoon myös mahdollisia rajoitustoimenpiteiden tarvetta ennalta ehkäisevästä näkökulmasta. Jokainen henkilökunnan jäsen on käynyt Avekki -koulutuksen. Koulutuksessa on käyty laajasti läpi sitä, miten aggressioita ehkäistään ja miten mahdolliset aggressiotilanteet voidaan selvittää ilman rajoittamisia.

Päätöksen lyhytaikaisesta rajoituksesta, esimerkiksi kiinnipidosta, tekee sote-koulutettu henkilökunnan jäsen. Aukkaan vointia seurataan tehostetusti ja rajoittamistoimen kesto pyritään pitämään mahdollisimman lyhyenä. Lisäksi arvioidaan tapauskohtaisesti mahdollisen vierihoidon tarve rajoittamistoimenpiteen ajaksi. Rajoittamistoimenpiteet kirjataan kyseisen

asukkaan tietoihin DomaCare -asukastietojärjestelmään huolellisesti kuunnelleen myös asukkaan mielipidettä. Rajoitustoimenpiteet tulee lopettaa välittömästi, kun ilmeinen tarve on loppunut. Jokainen asukkaan hoitoon osallistuva työntekijä on vastuussa omalta osaltaan rajoitustoimenpiteiden asianmukaisuudesta, ohjeiden noudattamisesta, sekä velvollinen puuttumaan tarvittaessa havaitsemaansa asiattomaan rajoitustoimenpiteiden käyttöön.

Leväniemessä käytössä olevat rajoittamistoimenpiteet ovat 42 m § Valvottu liikkuminen, 42 j § Välttämättömän terveydenhuollon antaminen vastustuksesta riippumatta ja 42 k § Rajoittavien välineiden tai asusteiden käyttö päivittäisissä toiminnoissa.

Suunnitelmien päivittäminen

Palvelutarpeen arviointi aloitetaan asukkaan saavuttua Leväniemeen yhdessä hyvinvointialueen työntekijän kanssa. Arvioinnin lähtökohtana on asukkaan ja hänen läheistensä näkemys voimavaroistaan ja niiden vahvistamisesta. Jokaiselle asukkaalle tehdään yksilöllinen asiakassuunnitelma yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaalityöntekijän kanssa.

Asukkaasta kirjataan päivittäin hänen hoitoaan ja ohjaustaan koskeva tieto. Käytössä on mobiilikirjaus, joten kirjaukset voidaan tehdä yhdessä asukkaan kanssa välittömästi. Päivittäiskirjauksista tehdään koonnit neljännesvuosittain. Päivittäiskirjauksia ja koonteja hyödynnetään myöhemmin pidettävissä asiakassuunnitelmapalavereissa palvelutarpeen arvoimiseksi.

Asukkaan nimetty omahoitaja täyttää asukkaan kanssa DomaCaren palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaa. Siinä määritellään tarkemmin asukkaan hoitoa ja ohjausta koskevat ohjeet ja sopimukset sekä yhdessä hyvinvointialueen kanssa laaditut tavoitteet. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja aina tarvittaessa. Jokaisen asukkaan kanssa myös laaditaan itsemääräämisoikeussuunnitelma, joka päivitetään 6kk välein tai tarpeen mukaan. Eri suunnitelmien päivittämiseen osallistuu omaohjaaja, asukas sekä tilanteen mukaan eri sidosryhmät. Itsemääräämisoikeussuunnitelma ja asukkaiden koonnit lähetetään asukkaiden omille hyvinvointialueelle säännöllisesti.

Toiminnan keskeisimpien yhdenvertaisuutta, osallisuutta sekä asukkaan tai potilaan asemaa ja oikeuksia koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on kuvattu Taulukossa 5.

Taulukko 5: Toiminnan keskeisimpien yhdenvertaisuutta, osallisuutta sekä asukkaan tai potilaan asemaa ja oikeuksia koskevien riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

Tunnistettu riski	Riskin arviointi: suuruus = todennäköisyys x vaikutus	Ehkäisy- ja hallintatoimet
Asukkaan itsemääräämisoikeus	Pieni	Henkilöstön perehdyttäminen itsemääräämisoikeuteen, asiakassuunnitelmat, itsemääräämisoikeus suunnitelmien päivittäminen 6kk välein tai tarpeen mukaan.
Rajoitustoimenpiteiden asianmukaisuus	Pieni	Kaikkien mahdollisten lievempien keinojen kartoittaminen, perehdytys ja koulutus
Asukas ei ymmärrä oikeuksiaan	Pieni	Yksilöllisen tarpeen mukaan asioiden esittäminen eri kommunikaatio menetelmiä hyödyntäen.

4. Havaittujen puutteiden ja epäkohtien käsittely sekä toiminnan kehittäminen

4.1 Toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Leväniemen toimintakeskuksessa riskienhallinta kuuluu päivittäiseen työhön, omavalvonta perustuu omaan riskienhallintaan. Palveluihin ja toimintoihin liittyvät poikkeamat, riskit, läheltä piti-, uhka- ja vaaratilanteet tuodaan julki, käsitellään ja arvioidaan. Omavalvonnalliseen riskienhallintaan kuuluvat myös aloitteiden ja palautteiden käsittely osana toiminnan kehittämisestä. Prosessina riskienhallinta on omavalvonnallinen toimeenpanon prosessi, riskienhallinta kattaa kaikki omavalvonnan osa-alueet.

Osana perehdytystä työntekijä perehdytetään noudattamaan turvallisuusohjeita, huomioimaan vaaratekijät ja ilmoittamaan havaitsemistaan puutteista lähiesihenkilölle tai työsuojeluvaltuutetulle. Asukasturvallisuuden näkökulmasta on tärkeää tunnistaa ennakoiden palveluiden tai toimintojen kriittiset vaiheet, joissa palveluiden tai toimintojen vaatimuksenmukaisuus tai turvallisuus ovat vaarantuneet. Vaatimuksenmukaisuudella tarkoitetaan palveluntuottajalle asetettuja ehtoja esimerkiksi asukkaalta, edunvalvojalta, asukkaan läheiseltä, palveluntilaajalta, laeista, asetuksista, lupa- ja valvontaviranomaiselta.

Riskienhallinnan vastuut ja velvollisuudet ulottuvat jokaiselle henkilöstön jäsenelle, jokaisella on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista, riskeistä, läheltä piti-, uhka- ja vaaratilanteista. Henkilöstö sitoutuu osallistumaan säännöllisesti riskienhallintaan.

Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja ja säätiön hallitus vastaavat liiketoimintaan liittyvistä riskeistä, omavalvonnan organisoimisesta ja resursseista.

Asukkaiden ja heidän omaisten/läheisten havaitsemat laatupoikkeamat, riskit ja epäkohdat

Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstön avoin yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa madaltavat kynnystä laatupoikkeamien, riskien ja epäkohtien esiin tuomiseksi. Ensisijaisesti edellä mainitut riskit tulee ilmoittaa kirjallisesti Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja Heli Lavikaiselle, 0406709119, heli.lavikainen(at)levaniementoimintakeskus.fi. Tarvittaessa ilmoitus on mahdollista myös tehdä suullisesti Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstölle. Saadut palautteet kirjataan DomaCare-asukastietojärjestelmään. Mikäli suullinen tai kirjallinen laatupoikkeama, riski tai epäkohta ilmoitus ei tuota haluttua lopputulosta, voi asiasta tehdä muistutuksen hyvinvointialueen palvelujohtajalle. Asukkaat voivat ilmaista haluamallaan tavallaan toimintakykynsä mukaisesti havaitsemiaan laatupoikkeamia, riskejä ja epäkohtia Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstölle. Saadun tiedon kirjaa Domacareen sen vastaanottanut taho. Asiasta tulee ilmoittaa myös asiaa koskevalle esihenkilölle ja toimitusjohtaja Heli Lavikaiselle. Asukkailta ja omaisilta tai läheisiltä saadut laatupoikkeamat, riskit ja epäkohdat käsitellään tiimien kokouksissa.

Epäasiallinen kohtelu, hättätapahtuma ja vaaratilanne

Epäasiallista kohtelua käsitellään omavalvonnan kohdassa 3.5.

Uhka-, vaara- ja läheltä piti- tilanteille löytyy lomake Leväniemen toimintakeskuksen Teamsista. Tilanteessa läsnäolleen henkilöstön jäsen on velvollinen kirjaamaan tapahtuman lomakkeelle ja tiedottamaan tapahtuneesta DomaCare-asukastietojärjestelmän sisällä muuta henkilöstöä. Uhka-, vaara- ja läheltä piti- tilanteet käsitellään tiimien palaverissa.

Ennaltaehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet

Omavalvonnallisen riskienhallinnan toimeenpanon ohjeita

- Työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- Varhaisen välittämisen/puuttumisen malli
- Ensiapuvalmius
- Päihdeohjelma
- Avekki-toimintamalli, väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisy ja jälkihuolto
- Työsuojelun toimintasuunnitelma
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Palo- ja pelastussuunnitelma

- Riskien kartoitukset
- Valmius- ja varautumissuunnitelma
- Hygieniasuunnitelma
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Itsemääräämisoikeussuunnitelma
- Työohjeet
- Tietoturva ohjeet

Uhka-, vaara- ja läheltä piti -tilanteiden, poikkeamien, palautteiden ja aloitteiden osalta Leväniemen toimintakeskuksen henkilöstö voi toteuttaa, ja on velvollisuus, välttämättömät välittömät toimenpiteet, asian ja tilanteen niin vaatiessa. Toimitusjohtaja ja esihenkilöt huolehtivat ennaltaehkäisevien toimenpiteiden laatimisesta yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tapahtumien juurisyiden analysointi on ehtona ennaltaehkäisevien ja korjaavien toimenpiteiden täytäntöön panemiseksi. Ennaltaehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet kirjataan ylös uhka-, vaara- ja läheltä piti -tilanteiden lomakkeelle. Lääkityspoikkeamia ja niiden käsittelyä käsitellään Leväniemen toimintakeskuksen lääkehoitosuunnitelmassa.

Valvontapäätösten, kanteluiden ja muistutusten käsittelystä ja käsittelyä seuraavista toimenpiteistä vastaa Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja. Muutokset ohjeistuksissa ja toiminnoissa käsitellään tiimipalavereissa ja työyhteisökokouksissa. Muistutusten ja kanteluiden käsittelyn tavoiteaika on kaksi viikkoa.

4.2 Vakavien vaaratapahtumien tutkinta

Leväniemen toimintakeskuksen työsuojelutoimikunta

Työsuojelupäällikkö Heli Lavikainen, 0406709119,
heli.lavikainen(at)levaniementoimintakeskus.fi

Työsuojeluvaltuutettu Päivi Issakainen, 0406646642,
paivi.issakainen(at)levaniementoimintakeskus.fi

Kahdeksanjäseniseen työsuojelutoimikuntaan kuuluu jäseniä kaikista työntekijäryhmistä. Kokoontumisia on säännöllisesti, vähintään kerran kuukaudessa.

Uhka- ja vaaratilanteet ovat työsuojelun alaisia tilanteita. Työtapaturmat, välitöntä fyysisistä ja psyykkistä väkivaltaa sisältäneet tilanteet tulee ilmoittaa viipymättä suoran yhteydenoton kautta työsuojelupäällikölle/työsuojeluvaltuutetulle. Vakavat vaaratapahtumat tutkitaan turvallisuuden parantamiseksi, ennaltaehkäisevä näkökulma huomioiden. Leväniemen toimintakeskuksessa seurataan pieniäkin riskejä ja tutkitaan vakavat vaaratapahtumat. Turvallisuusajattelu on vaaratapahtumien tutkimisen lähtökohtana, tarkastelussa ei ole

yksittäinen työntekijä, vaan koko prosessi, johon tai jossa vaaratapahtuma on tapahtunut tai havaittu. Tutkintaa tehdään juurisyitä analysoiden, analyysimallin tarkoituksena on havaita puutteet, joista vaaratapahtuma on perimmäisin lähtöisin. Juurisyitä analysoiden saadaan kehitettyä entisestään turvallisuutta, korjaamalla oikeita kriittisiä prosessien vaiheita.

Vakavassa vaaratilanteessa on ensisijaisen tärkeää varmistaa asukkaiden ja henkilöstön turvallisuus. Vakavaan vaaratilanteeseen liittyvä tapahtumakuvaus tulee kirjata DomaCare-asukastietojärjestelmään, sekä erilliselle lomakkeelle. Tapahtuma kuvausta ei saa muokata jälkikäteen. Vakavaan vaaratilanteeseen liittyvät mahdolliset hoitotarvikkeet, laitteet tai muu mahdollinen materiaali säilytetään ja taltioidaan. Vakavaan vaaratilanteeseen johtanut lääkinnällinen laite poistetaan käytöstä ja säilytetään, valmistajan vastuulla on selvittää tapahtumaan johtanut syy. Vakavasta vaaratilanteesta tulee tehdä muistiinpanoja tutkintaa varten. Vaaratilanteessa läsnäolleet saavat keskusteluapua tilanteeseen liittyen, sekä tarvittaessa työterveyshuolto on käytettävissä. Vakavat vaaratapahtumat käsitellään työyhteisökokouksissa ja tiimipalavereissa. Vaaratapahtumien käsittelyn tavoitteena on oppiminen, tarkoituksena ei ole etsiä syyllistä tai rangaista. Leväniemen toimintakeskus on palveluntuottajana velvollinen ilmoittamaan salassapitosäännösten estämättä palveluntilaajalle ja valvovalle viranomaiselle asukas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet, myös sellaiset puutteet, joita Leväniemen toimintakeskus ei ole kyennyt hoitamaan ja ratkaisemaan omavalvonnallisesti.

4.3 Palautetiedon huomioiminen kehittämisessä

Leväniemen toimintakeskuksella hyödynnetään palautetietoa omavalvonnan ja toiminnan laadun kehittämisessä. Asukkaiden, yhteistyötahojen, asukkaiden omaisten tai läheisten antama palautetieto on olennainen osa palvelujen laadun, turvallisuuden, sisällön ja omavalvonnan kehittämistä. Laadullisesta näkökulmasta hyvä hoito tai palvelut voivat tarkoittaa eri tahoille eri asioita, siksi on tärkeää hyödyntää kaikkea saatua palautetietoa sidosryhmiltä. Asukas- ja läheispalautetta kerätään vuosittain tehtävin kyselyin, kyselyjen tulokset ja seuranneet toimenpiteet kirjataan ylös omavalvontasuunnitelman seurantaraporttiin. Yhteistyötahoilta kerätään palautetta yhteisissä tilaisuuksissa, kuten asiakassuunnitelmapalavereissa tai arjessa. Toimitusjohtaja huolehtii mahdollisen vastineen palautteen toimittaneelle taholle. Valvontaviranomaisen antama ohjaus ja päätökset huomioidaan omavalvonnassa ja palvelujen laadun kehittämisessä. Ohjauksen ja päätöksiä huomioiminen tarkoittaa käytännössä palvelu prosessien muuttamista niin, että vastaavat annettu ohjeistuksia päätöksiä.

4.4 Kehittämistoimenpiteiden määrittely ja toimeenpano

Poikkeamien taustasyitä ja tekijöitä selvitetään juurisyysanalyysillä. Leväniemen toimintakeskuksella laaditaan vuosittain toiminta-, talous-, omavalvonta- ja

asiakassuunnitelmat, joita päivitetään tarpeen mukaan tiheämmin. Suunnitelmien laadinnassa hyödynnetään saatua palautetietoa. Edellä mainittujen suunnitelmien takana on myös palvelu- ja toimialuekohtaisesti laadittuja analyyskejä. Toiminnan ja talouden tavoitteet määrittelee Leväniemen toimintakeskuksen toimitusjohtaja yhteistyössä Kuntoutus-, koulutus- ja asuntosäätiö sr hallituksen ja henkilöstön kanssa. Tavoitteiden toteutumista seurataan palvelukohtaisesti aina säätiön hallituksen tasolla asti.

Keskeisimmät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet sekä niiden aikataulu, vastuutaho ja seuranta on kuvattu Taulukossa 6.

Taulukko 6: Keskeisimmät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet sekä niiden aikataulu, vastuutaho ja seuranta

Korjaus- tai kehittämistoimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Seuranta
RAI toimintatavaksi	Vuoden 2026 alussa	RAI pääkäyttäjät	Johtotiimi
Kirjaamisen koulutus, Kantaan liittyminen, rakenteinen kirjaaminen	Joulukuu 2025	Toimitusjohtaja	Johtotiimi

5. Omavalvonnan seuranta ja raportointi

5.1 Laadun- ja riskienhallinnan seuranta ja raportointi

Omavalvonnan toteutumista seurataan tiimipalavereissa ja työyhteisökokouksissa. Omavalvonnan seuranta tehdään myös esihenkilö ja toimitusjohtaja tasolla. Omavalvonnan seuranta painottuu kirjattuihin poikkeamiin, palautteisiin ja kaikkiin muihin kirjattuihin tietoihin. Palveluiden laatua ja turvallisuutta seurataan esimerkiksi henkilöstön käymillä koulutuksilla, palo- ja turvallisuuskierroksin. Laatuun ja turvallisuuteen liittyvät havainnot raportoidaan toimitusjohtaja Heli Lavikaiselle ajantasaisesti. Riskienhallintakeinojen toimivuutta ja riittävyttä arvioidaan säännöllisesti esimerkiksi tilastollisesti vertaamalla kuluvan vuoden uhka-, vaara- ja läheltä piti-tilanteiden edellisen vuoden tilastoihin poikkeamien laatuun mukaan. Omavalvonnan tavoitteena on turvata asukkaiden yhdenvertaisuus, palvelujen saatavuus, jatkuvuus, laatu ja turvallisuus. Omavalvonnan toteutumisen seurannasta raportoidaan kvartaaleittain eli 4 kertaa vuodessa.

5.2 Kehittämistoimenpiteiden etenemisen seuranta ja raportointi

Omavalvonnallisia kehittämistoimenpiteitä seurataan toimitusjohtajan, esihenkilöiden ja henkilöstön toimesta säännöllisesti, kehittämistoimenpiteen keston asettamissa aikatauluissa. Seuranta ja kirjaaminen tapahtuu kehittämistoimen mukaan esimerkiksi johtotiimissä tai erikseen perustetussa kehitystiimissä. Toimitusjohtajalle raportoi esihenkilöt tai tiimit, toimitusjohtaja raportoi säätiön hallitusta. Asukastyön ollessa kehittämisen kohteena raportointi tapahtuu asukkaalle, hänen omaiselleen tai läheiselleen. Yhteistyötahojen liittyessä

kehittämistoimenpiteisiin toimitusjohtaja tai toimitusjohtajan nimeämä henkilö raportoi yhteistyötahoille ehkäisevistä ja korjaavista toimenpiteistä. Omavalvonnallisten kehittämistoimenpiteiden edistymisestä tiedotetaan omavalvontasuunnitelman seuranta raportissa. Raportin julkaisemisen kokonaisuudesta vastaa toimitusjohtaja.

Liitteet

Liite 1 Sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot hyvinvointialueittain

Liite 1 Sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot hyvinvointialueittain

Helsingin kaupunki (<https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/asiakkaan-tiedot-ja-oikeudet/sosiaali-ja-potilasasiavastaava>)

puh. 09 310 43355 (ma-to klo 9-11)

Etelä-Karjalan hyvinvointialue (<https://www.ekhva.fi/asiakkuus-ja-osallisuus/asiakkaan-ja-potilaan-oikeudet/sosiaali-ja-potilasasiavastaava/#:~:text=Potilas-%20ja%20sosiaaliasiavastaava%20on%20puolueeton%20henkil%C3%B6%20joka%20n%C3%A4ytt%C3%A4%C3%A4%20potilasasiavastaavan%20palvelut%20Etel%C3%A4-Karjalassa.%20Ma-%20to%20klo%209-12>)

puh. Elina Tikka 050 555 8553 (ma-to klo 9-12)

Etelä-Savon hyvinvointialue ([Sosiaali- ja potilasasiavastaava - https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/sosiaalijapotilasasiavastaava/Eloisa](https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/sosiaalijapotilasasiavastaava/Eloisa))

puh. 044 351 2718 (ma-pe 9-14)

Kanta-Hämeen hyvinvointialue (<https://omahame.fi/sosiaaliasiavastaava/#:~:text=Kanta-H%C3%A4meen%20hyvinvointialueen%20sosiaaliasiavastaavana%20toimii%20Satu%20Loippo.%20Sosiaaliasiavastaavan%20s%C3%A4hk%C3%B6postiosoite%3A,yhteystiedot%2020digitaaliset%20palvelut%20ja%20muut%20palveluun%20liittyv%C3%A4t%20tiedot.>)

puh. 036 293 210 (takaisinsoitto) tai 040 629 6190 (vain tekstiviesti yhteydenottopyyntö)
Takaisinsoittopalvelu ma-to klo 8-12

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue (<https://soite.fi/asiointiopas/sosiaali-ja-potilasasiavastaava/>)

puh. 044 723 2309 (ma-to klo 9-11.30)

Keski-Suomen hyvinvointialue (<https://www.hyvaks.fi/asiakkaana/potilas-ja-sosiaaliasiavastaavat>)

puh. 044 265 1080 (ma-to klo 9-11)

Pohjois-Savon hyvinvointialue (<https://pshyvinvointialue.fi/sosiaaliasiavastaava>)

puh. 044 610 0999 (ma-pe klo 9-13)

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue (<https://www.siunsote.fi/palvelu/sosiaaliasiamies/>)

puh. 013 330 8268 tai 013 330 8265 (ma klo 8.30-11.30, ti klo 9-11, ke 9-11, to 9-11)

Päijät-Hämeen hyvinvointialue (<https://paijatha.fi/asiointiopas/sosiaali-ja-potilasasiavastaava/>)

puh. 038 192 504 (ma,ti, to klo 9-12, ke 9-15)